

18. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia
18. Vojvodanska mađarska naučna konferencija studenata
18. Hungarian Scientific Conference of Vojvodinian Students

Újvidék, 2019. november 21–24.

18. VMTDK–REZÜMÉKÖTET

2 0 1 9

**Magyar Tudományos
Akadémia**

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium
Újvidék, 2019

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

HUMÁN TUDOMÁNYOK III.

(Mezőgazdasági Kar, földszint, P-3)

- Filozófiai tudományok
- Történelemtudományok

Szekcióvezetők:

Dr. Beke Ottó tanársegéd doktorátussal, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka SZÓVIVŐ

Dr. Dévavári Zoltán egyetemi tanár, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Gherdán Katalin adjunktus, ELTE TTK, Budapest

Pfeiffer Attila tanársegéd, Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelem Tanszék, Újvidék

Elnöklők: Varga Tímea (Pécs), Bordás Bertalan (Pécs)

- 13.30–13.45 **Daradics Boglárka** (Pécs):
A DRÁMAI SZOCIOLÓGIA, AVAGY LUKÁCS GYÖRGY DRÁMAELMÉLETÉNEK SZOCIOLÓGIAI
RELEVANCIAJA
- 13.45–14.00 **Vida Tamás** (Pécs):
SCHREBER ÉS A POLITIKA: A FASIZMUS PSZICHOANALITIKUS ELMÉLETÉNEK
FELÜLVIZSGÁLATA
- 14.00–14.15 **Ónya Balázs** (Pécs):
AZ IGAZSÁGALKOTÓK PLURALIZMUSA
- 14.15–14.30 **Csabay István** (Pécs):
A KORAI UTILITARISTA SZEMLELETMÓD BEMUTATÁSA AZ »IL CAFFÈ« CÍMŰ FOLYÓIRATON
KERESZTÜL
- 14.30–14.45 **Kömüves Dániel** (Pécs):
BIZALOM ÉS ELDOLOGIASODÁS
- 14.45–15.00 *S z ü n e t*

Elnöklők: Daradics Boglárka (Pécs), Németh Roland (Pécs)

- 15.00–15.15 **Bordás Bertalan** (Pécs):
HISTORIOGRÁFIAI ÖSSZEFOGLALÓ GRÓF ANDRÁSSY GYULA BALKÁN-POLITIKÁJÁRÓL HÁROM
PERSPEKTÍVÁBÓL
- 15.15–15.30 **Ignác Ágoston** (Pécs):
KÖZÉPKORI KOMMUNIKÁCIÓS STRATÉGIÁK EGY PÉLDÁJA: MEINHARD VON BAMBERG LEVELEI

AZ IGAZSÁGALKOTÓK PLURALIZMUSA

Szerző: **ÓNYA Balázs**, IV. évfolyam (onyabalazs@gmail.com)

Témavezető: **Dr. KOCSIS László**, adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Filozófia és Művészetelméleti Intézet,
Filozófia Tanszék, Pécs

A kutatás fókuszában egy, a kortárs igazságelméletekben kurrens téma, az *alethikus pluralizmus* áll. A dolgozat szerzője kontextualizálja, illetve ismerteti azokat a problémákat, amelyekhez egy pluralista igazságelmélet megoldást nyújthat, valamint röviden vázolja a *monizmus* téziseit és az ezekkel szemben megfogalmazott pluralista érveket. A pályamű célja, hogy egy olyan pluralista narratívát hozzon létre az igazság fogalmáról, amely megoldást kínál a monizmus okozta nehézségekre, valamint a pluralizmus problémáira egyaránt.

A szerző egyetért a monistákkal a tekintetben, hogy egy igazságfogalommal is képesek vagyunk számot adni az igazság természetéről (az igazság fogalmának analíziséhez a legalkalmasabb a *korrespondencia-elmélet* által kínált definíció), ugyanakkor elfogadja a pluralisták azon állítását, hogy a különböző diskurzusokban (morális, aritmetikai, természettudományos stb.) nem ugyanazt értjük igazságon. Ennek oka azonban nem az, hogy a korrespondencia-elmélet definícióját nem alkalmazhatjuk legitim módon bizonyos diskurzusokban, hanem az, hogy az *igazságalkotók* (amik igazzá tesznek egy állítást) más-más ontológiai státusszal bírnak. Ennek argumentálásához a dolgozat szerzője bevezeti az igazságelméletekbe a *természeti fajták*, *társadalmi fajták* megkülönböztetését, és emellett érvel, hogy a diskurzusoktól függően az igazságalkotók egyrészt lehetnek természeti fajták, másrészt pedig társadalmi fajták. Míg az előbbi esetben az igazságalkotó egy természeti tény, addig az utóbbiban egy nem-természeti tény.

Az előbbieket elfogadása esetén a dolgozat – többek között – az absztrakt artefaktumok ontológia státuszával, a kultúra-természet viszonyával, a kevert következtetésekkel és a morális ítéletek igazságértékével kapcsolatos kérdések megválaszolásához járulhat hozzá.

Kulcsszavak: *alethikus pluralizmus, korrespondencia-elmélet, természeti fajták, társadalmi fajták, igazságalkotók*

THE PLURALISM OF TRUTHMAKERS

Author: **Balázs ÓNYA**, fourth-year student (onyabalazs@gmail.com)

Supervisor: **Dr. László KOCSIS**, adjunct

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of Philosophy and Art Theory,
Department of Philosophy, Pécs

The research work is focused on a current topic in theories of truth, *alethic pluralism*. The author attempts to introduce and contextualize the problems for which a pluralist theory of truth could provide solutions, and shortly describes the thesis

of *monism* alongside the pluralist counterarguments against them. The goal of the work is to construct such a pluralist narrative concerning the concept of truth that could offer a solution to both the difficulties presented by monism and the problems of pluralism itself.

The author agrees with monists about how we could account for the *nature* of truth using only *one* concept of truth (the definition of truth provided by the *correspondence-theory* is the most apt one for the analysis of such a concept), but he also accepts the pluralist thesis that truth does not mean the same thing in different discourses (moral, arithmetical, natural scientific, etc.). The reason for that, however, is not that we cannot legitimately apply the definition of the correspondence-theory in certain discourses, but rather that the ontological status of the *truthmakers* (things that make a certain assertion true) differ. In order to argue for such a claim, the author introduces the distinction between *natural kinds* and *social kinds* into the realm of the theories of truth, and argues that truthmakers themselves can be either natural or social kinds, depending on the discourse. While in the former case the truthmaker is a fact of nature, in the latter it is a non-natural fact.

Accepting these theses helps the paper to contribute to answering questions posed by – among other things – the ontological status of abstract artefacts, the relations between nature and culture, mixed inferences, and the truth-value of moral judgements.

Keywords: alethic pluralism, correspondence-theory, natural kinds, social kinds, truthmakers

A KORAI UTILITARISTA SZEMLÉLETMÓD BEMUTATÁSA AZ »IL CAFFÈ« CÍMŰ FOLYÓIRATON KERESZTÜL

Szerző: **CSABAY István Csaba**, 7. szemeszter (csabaystvan@gmail.com)

Témavezető: **Dr. habil. TOMBI Beáta**, egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Romanisztika Intézet, Olasz Tanszék, Pécs

Az »Il Caffè« című folyóirat az olasz felvilágosodás legmeghatározóbb periodikájának tekinthető, amely feladatának első sorban az akkor formálódó polgárság tájékoztatását, illetve a közvélemény kialakítását tekintette. Szerkesztői, noha nemesi családból származtak, ismeretterjesztő írásaikkal kívántak kulturális, társadalmi és politikai irányvonalat kínálni, rámutatva az intézmények és az állami berendezkedés megújításának szükségességére. A változatos tanulmánycikkek központi eleme a társadalmi hasznosság és a közjó kérdése, amelyek érdekében jogi, gazdasági és politikai reformjavaslatokkal is szolgáltak.

A dolgozat célja a folyóirat hasábjain megjelenő korai utilitarista szemlélet bemutatása, illetve a társadalmi igazságtalanságokat felszámolni kívánó programjavaslatok ismertetése. Ennek azért kell akkora jelentőséget tulajdonítani, mert a lap írói – haszonelvűségüket materialista szenzualista alapokra helyezve – a megismerés kizárólagos forrásának az érzékelést tekintették. S mivel ez a szemlélet erényfelfogásukat is meghatározta, az volt az elképzelésük, hogy az individuum csak annyiban erényes, amennyiben cselekedetei hasznosnak bizonyulnak a társadalomban. A munka másik problémafelvetése